

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul central)**

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13
Email: jbotanica@justice.md; Tel.: /+373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28**

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 19 iunie 2025, precum și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința prevederilor art. 67 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, ridicată la cererea avocatului Lungu Vasile, acționând în interesele lichidatorului SRL „Adelun Confectionary”, Mazur Anna în cauza de insolvență față de debitorul SRL „Adelun Confectionary”.

Anexe:

1. Încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul central), din 19.06.2025 - **3 file**
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate

**Vicepreședintele interimar
al Judecătoriai Chișinău (sediul central)**

Arhip Alexandru

ÎNCHEIERE

În numele Legii

19 iunie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Central

În componența completului:

Președintele ședinței, judecătorul

Gușan Vitalie

Grefier

Boelincea Gabriela

examinând în sediul instanței, în ședință publică, în cadrul derulării procesului de insolvență față de debitorul SRL "Adelun Confectionary",

cererea reprezentantului lichidatorului SRL "Adelun Confectionary", Mazur Anna, avocatul Lungu Vasile de ridicare a excepției de neconstituționalitate,

A CONSTATAT:

La 12.04.2021, debitorul SRL "Adelun Confectionary" a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de propria persoană.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Central din 15 aprilie 2021, a fost admisă spre examinare cererea introductivă înaintată de debitorul SRL "Adelun Confectionary" privind intentarea procesului de insolvență față de propria întreprindere.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Central din 13 mai 2021, a fost admisă cererea introductivă înaintată de debitorul SRL "Adelun Confectionary", s-a constatat insolvența debitorului și s-a intentat procesul de insolvență față de debitorul SRL "Adelun Confectionary" cu numărul de identificare de stat și codul fiscal 1008600039498, cu sediul: MD2005, str. Cahul, 7/1, mun. Chișinău, Republica Moldova. S-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței SRL "Adelun Confectionary" – Mazur Anna, deținătoarea autorizației nr. 21 din 14.01.2015.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Central din 24 octombrie 2022, a fost dispusă trecerea la procedura de faliment a SRL "Adelun Confectionary", cu numărul de identificare de stat și codul fiscal 1008600039498, cu sediul: MD2005, str. Cahul, 7/1, mun. Chișinău, Republica Moldova, în vederea lichidării patrimoniului și distribuirii produsului rezultat, fiind investită în funcția de lichidator al SRL "Adelun Confectionary" – Mazur Anna, deținătoarea autorizației nr. 21 din 14.01.2015, cu atribuțiile prevăzute de art. 66 din Legea insolvenței, inclusiv valorificarea și lichidarea masei debitoare.

La 14.05.2025, creditorul SRL "Bulevard Trade" a înaintat, în temeiul art. 67 din Legea insolvenței, cerere de aplicare a amenzii judecătorești lichidatorului.

În ședința de examinare a cererii SRL "Bulevard Trade" privind aplicarea amenzii judecătorești lichidatorului SRL "Adelun Confectionary" în procedura falimentului, Mazur Anna, reprezentantul lichidatorului, avocatul Lungu Vasile, în ordinea art. 12¹ Cod de procedură civilă, a înaintat cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 67 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, solicitând admiterea acestei cereri.

Reprezentantul SRL "Bulevard Trade", Gumeni Tatiana a solicitat respingerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Audiind participanții la proces și analizând solicitarea formulată de către reprezentantul lichidatorului SRL "Adelun Confectionary" în procedura falimentului, Mazur Anna, avocatul Lungu Vasile privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 356 Cod de procedură civilă, potrivit căreia cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Potrivit art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța *nu* este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, *limitându-se exclusiv* la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă:

art. 67 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 – *Administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvență care examinează cauza de insolvență. Instanța poate solicita oricând explicații sau un raport despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește obligațiile sau dacă administratorul/lichidatorul destituit nu prezintă raport pentru perioada sa de activitate, nu restituie bunurile și nici documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolvență, instanța aplică, în calitate de sancțiune procedurală, o amendă judiciară de până la 500 de unități convenționale, potrivit cuantumului stabilit pentru unitatea convențională în Codul de procedură civilă.*

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, norma vizată de către autorul sesizării constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul lichidatorului SRL ”Adelun Confectionary” în procedura falimentului, Mazur

Anna, avocatul Lungu Vasile, iar norma vizată nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cererii deduse judecării (aplicarea sancțiunii procedurale), având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului lichidatorului SRL "Adelun Confectionary" în procedura falimentului, Mazur Anna, avocatul Lungu Vasile și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 67 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 - *Administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvență care examinează cauza de insolvență. Instanța poate solicita oricând explicații sau un raport despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește obligațiile sau dacă administratorul/lichidatorul destituit nu prezintă raport pentru perioada sa de activitate, nu restituie bunurile și nici documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolvență, instanța aplică, în calitate de sancțiune procedurală, o amendă judiciară de până la 500 de unități convenționale, potrivit cuantumului stabilit pentru unitatea convențională în Codul de procedură civilă.*

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se admite cererea reprezentantului lichidatorului SRL "Adelun Confectionary" în procedura falimentului, Mazur Anna, avocatul Lungu Vasile de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 67 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 - *Administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvență care examinează cauza de insolvență. Instanța poate solicita oricând explicații sau un raport despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește obligațiile sau dacă administratorul/lichidatorul destituit nu prezintă raport pentru perioada sa de activitate, nu restituie bunurile și nici documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolvență, instanța aplică, în calitate de sancțiune procedurală, o amendă judiciară de până la 500 de unități convenționale, potrivit cuantumului stabilit pentru unitatea convențională în Codul de procedură civilă.*

Se continuă examinarea cererii SRL "Bulevard Trade" de aplicare a amenzii judecătorești lichidatorului Mazur Anna până la pledoarii, care se amână până la soluționarea de către Curtea Constituțională a sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Copia corespunde originalului
Judecătorul

/semnătura/

Guțan Vitalie

Guțan Vitalie

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor art. 67 alin. (1) din Legea insolvențării

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană juridică****1. Denumirea:**

Administratorul autorizat MAZUR Anna, lichidatorul S.R.L. „Adelun Confectionary” (în procedura falimentului)

2. Sediul (va fi anonimizată):**3. Telefon, e-mail (vor fi anonimizate):****4. Reprezentant (dacă este cazul):**

Avocat LUNGU Vasile

5. Adresa reprezentantului (va fi anonimizată)**6. Telefonul și e-mail reprezentantului (vor fi anonimizate)****A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu**

Judecătoria Chișinău, sediul Central

2. Judecător/complet de judecată

Vitalie Guțan

4. Adresa instanței de judecată

MD-2038, str. Nicolae Zelinski nr. 13, mun. Chișinău, Republica Moldova

5. Telefonul și e-mail instanței de judecată

Tel: (022) 52-20-21, 52-76-13; 53-54-05

E-mail: jbotanica@justice.md

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-179/21 (2-21053922-12-21-12042021-1) din 15 aprilie 2021,

- s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de debitorul S.R.L. "Adelun Confectionary" cu numărul de identificare de stat și codul fiscal 1008600039498, cu sediul: MD- 2005, mun. Chișinău, Republica Moldova privind intentarea procesului de insolvabilitate în privința sa;
- s-a obligat debitorul S.R.L. "Adelun Confectionary" să înlăture neajunsurile indicate în încheiere.
- s-a stabilit examinarea cererii introductive pentru data de 13 mai 2021, ora 12:50, în incinta Judecătorei Chișinău, sediul Central, str. Zelinski, 13, bir. 17-18.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-179/21 din 13 mai 2021, s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de S.R.L. "Adelun Confectionary", numărul de identificare de stat și codul fiscal 1008600039498, cu sediul: MD-2005, str. Cahul, 7/1, mun. Chișinău, Republica Moldova. S-a desemnat în calitate de administrator al insolvabilității S.R.L. "Adelun Confectionary", Mazur Anna, deținătoarea autorizației nr. 21 din 14/01/2015.

La data de 24.06.2021, FPC „UNGAR” S.R.L. a depus cererea privind admiterea creanței în cuantum de 4.064.725,12 MDL împotriva patrimoniului debitorului S.R.L. „Adelun Confectionary”.

Ulterior, la data de 09.07.2021, administratorul insolvabilității a depus la dosarul cauzei tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului, în care a admis creanța FPC „UNGAR” S.R.L. în suma totală de 4.064.725,12 MDL, înscriind-o la rubrica creditorilor chirografari de rangul V.

La ședința de validare din 15.09.2021, instanța de insolvabilitate a procedat la validarea creanței respective, confirmând suma de 4.064.725,12 MDL ca creanță chirografară de rangul V, prin aplicarea semnăturii în rubrica „validat” din tabelul definitiv al creanțelor.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-179/21 din 24.10.2022 s-a trecut la procedura de faliment a S.R.L. "Adelun Confectionary", cu numărul de identificare de stat și codul fiscal 1008600039498, cu sediul: MD2005, str. Cahul, 7/1, mun. Chișinău, Republica Moldova, în vederea lichidării patrimoniului și distribuirii produsului rezultat. S-a investit în funcția de lichidator al S.R.L. "Adelun Confectionary" - Mazur Anna, deținătoarea autorizației nr. 21 din 14.01.2015, cu atribuțiile prevăzute de art. 66 din Legea insolvabilității, inclusiv valorificarea și lichidarea masei debitoare.

Prin Contractul de cesiune a creanței nr. 081.II/2023 din 23 februarie 2023, FPC „UNGAR” S.R.L. (în procedură de faliment, IDNO 1002600039290, cu sediul în

), reprezentată de administratorul statutar Ungureanu Igor și de lichidatorul desemnat de instanță, dna Domnița Pagoni, a cesionat cu titlu oneros către S.R.L. „Bulevard Trade” (IDNO 1021600042932, reprezentată de administratorul statutar Rimanscaia Ludmila, IDNP dreptul de creanță în valoare de 2.050.000,00 MDL deținut față de S.R.L. „Adelun Confectionary” (în proces de insolvabilitate), în persoana administratorului autorizat Mazur Anna, creanță validată conform tabelului definitiv consolidat al creanțelor creditorilor, dosar nr. 2i-179/2021.

În temeiul Ordinului de plată nr. 3 din 23.02.2023, S.R.L. „Bulevard Trade” a transferat în favoarea FPC „Ungar” S.R.L. suma de 1.200.000,00 MDL. Ulterior, prin Ordinul de plată nr. 4 din 24.02.2023, a fost transferată suplimentar suma de 850.000,00 MDL.

La data de 01.03.2023, ora 16:57, de la adresa de e-mail bulevardt@gmail.com, S.R.L. „Bulevard Trade” a transmis notificarea privind cesiunea creanței și solicitarea de includere a sa în tabelul definitiv consolidat al creditorilor împotriva patrimoniului S.R.L. „Adelun Confectionary” cu suma de 2.050.000,00 MDL, cu solicitarea informării fără întârziere a instanței de insolvabilitate.

Ulterior, în aceeași zi, la ora 17:47, notificarea a fost expediată repetat, în format fizic, prin intermediul Oficiului Poștal MD-2012, conținând aceleași solicitări și informații.

Prin Hotărârea administratorului autorizat Mazur Anna nr. 06032023/AC-BT din 6 martie 2023, a fost dispusă restituirea fără examinare a notificării transmise de S.R.L. „Bulevard Trade”, cod fiscal 1021600042932, expediată:

- ✓ la data de 01.03.2023, ora 16:57, de la adresa de e-mail bulevardt@gmail.com către adresa electronică a lichidatorului mazurann021@gmail.com, precum și
- ✓ la data de 01.03.2023, ora 17:47, prin intermediul Oficiului Poștal MD-2012, prin care se solicita includerea S.R.L. „Bulevard Trade” în tabelul definitiv consolidat al tuturor creanțelor împotriva patrimoniului debitorului S.R.L. „Adelun Confectionary”, cu suma de 2.050.000,00 MDL, și informarea instanței de insolvabilitate fără întârziere.

La 10.03.2023, S.R.L. „Bulevard Trade” a înaintat contestație împotriva măsurilor luate de lichidatorul S.R.L. „Adelun Confectionary” în procedura falimentului, Mazur Anna, în temeiul art. 68 alin. (10) din Legea insolvabilității.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 29 aprilie 2024, s-a admis contestația depusă de către S.R.L. „Bulevard Trade” împotriva măsurilor luate de lichidatorul S.R.L. „Adelun Confectionary” în procedura falimentului, Mazur Anna. S-a anulat măsura luată de către lichidatorul S.R.L. „Adelun Confectionary” în procedura falimentului, Mazur Anna materializată prin emiterea deciziei nr. 06032023/AC-BT din 06.03.2023 de restituire fără examinare a notificării S.R.L. „Bulevard Trade” privind substituirea în tabel a creditorului FPC „Ungar” S.R.L. cu creditorul S.R.L. „Bulevard Trade” în tabel la rangul V cu suma cesionată de 2 050 000 lei. S-a substituit în tabelul definitiv al creanțelor creditorul FPC „Ungar” S.R.L. cu creditorul S.R.L. „Bulevard Trade” la rangul V cu suma cesionată de 2 050 000 lei.

La datele de 10 mai 2024 și 10 iulie 2024, administratorul autorizat Mazur Anna a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 29 aprilie 2024, solicitând:

- ✓ casarea încheierii atacate;
- ✓ pronunțarea unei noi încheieri, prin care să fie respinsă contestația depusă de către S.R.L. „Bulevard Trade” împotriva măsurilor întreprinse de lichidatorul S.R.L. „Adelun Confectionary”, în persoana Mazur Anna, în cadrul procedurii de faliment a debitorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 30 decembrie 2024 s-a restituit recursul declarat de lichidatorul S.R.L. „Adelun Confectionary” în procedura falimentului, Mazur Anna, reprezentată de avocatul Lungu Vasile, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 29 aprilie 2024, în cauza civilă în procesul de insolvabilitate față de debitorul S.R.L. „Adelun Confectionary” în procedura falimentului, contestația S.R.L. „Bulevard Trade” împotriva măsurilor luate de lichidatorul Mazur Anna, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 29 aprilie 2024, prin care s-a admis contestația depusă de către S.R.L. „Bulevard Trade” împotriva măsurilor luate de lichidatorul S.R.L. „Adelun Confectionary” în procedura falimentului, Mazur Anna.

La 10 iunie 2025, administratorul autorizat Mazur Anna a depus la materialele dosarului tabelul definitiv consolidat al tuturor creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului

debitorului, executând astfel încheierea Judecătorei Chișinău (sediul central) din 29 aprilie 2024, menținută prin încheierea Curții de Apel Chișinău 30 decembrie 2024.

La data de 14 mai 2025, creditorul S.R.L "Bulevard Trade" a înaintat cererea prin care solicitat,

- ✓ A dispune aplicarea unei sancțiuni procedurale sub forma unei amenzi judiciare față de lichidator, pentru neexecutarea vădită și intenționată a atribuțiilor legale, în corespundere cu art. 67 alin. (1) din Legea nr. 149/2012;
- ✓ A sesiza din oficiu Comisia de autorizare și disciplină, având în vedere că faptele lichidatorului constituie abatere disciplinară în sensul art. 36 alin. (2), lit. j) din Legea nr. 161/2014 privind administratorii autorizați

În drept, creditorul S.R.L "Bulevard Trade" a invocat prevederile **art. 67 alin. (1) din legea insolvabilității**, conform căruia, administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvabilitate care examinează cauza de insolvabilitate. Instanța poate solicita oricând explicații sau un raport despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește obligațiile sau dacă administratorul/lichidatorul destituit nu prezintă raport pentru perioada sa de activitate, nu restituie bunurile și nici documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolvabilitate, instanța aplică, în calitate de sancțiune procedurală, o amendă judiciară de până la 500 de unități convenționale, potrivit cuantumului stabilit pentru unitatea convențională în Codul de procedură civilă.

C. Obiectul sesizării

Prin prezenta solicit verificarea corespunderii constituționalității textului de lege „Administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvabilitate care examinează cauza de insolvabilitate. Instanța poate solicita oricând explicații sau un raport despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește obligațiile sau dacă administratorul/lichidatorul destituit nu prezintă raport pentru perioada sa de activitate, nu restituie bunurile și nici documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolvabilitate, instanța aplică, în calitate de sancțiune procedurală, o amendă judiciară de până la 500 de unități convenționale, potrivit cuantumului stabilit pentru unitatea convențională în Codul de procedură civilă” din art. 67 alin. (1) din Legea insolvabilității, dat fiind faptul că acest text de lege este contrar prevederilor art. 20, 23 și 54 din Constituția Republicii Moldova, în partea în care norma contestată prejudiciază drepturile și interesele participanților la procesul de insolvabilitate.

Norma criticată este lipsită de **claritate, previzibilitate și accesibilitate**, întrucât:

- ✓ nu definește noțiunea de „neîndeplinire a obligațiilor”;
- ✓ nu distinge între abateri minore, neglijențe ușoare și fapte grave;
- ✓ nu oferă un cadru normativ care să permită **subiectului sancționat** să prevadă conduita interzisă și sancțiunea aplicabilă;
- ✓ permite instanței o **discreție excesivă**, fără garanții juridice clare.

Această imprecizie afectează în mod direct **drepturile procesuale ale administratorului/lichidatorului** și creează **incertitudine** în aplicarea legii.

În același timp, norma conferă instanței o **dublă calitate neconstituțională**:

- ✓ **supraveghetor** al administratorului/lichidatorului;
- ✓ și, simultan, **sancționator** al acestuia, fără a respecta principiile unei proceduri contradictorii.

Mai mult, legea nu prevede:

- ✓ dacă se formează un **dosar separat** pentru aplicarea sancțiunii;
- ✓ dacă administratorul are **dreptul de a fi audiat** și de a contesta măsura;
- ✓ dacă se aplică **procedura scrisă sau orală**, în ședință publică sau în camera de consiliu;
- ✓ dacă este necesară **achitarea unei taxe de stat** sau timbru de judecată;
- ✓ cine poate **formula cererea** (creditor, instanța din oficiu etc.).

În lipsa acestor garanții procedurale minime, se încalcă în mod direct **dreptul la apărare, dreptul la un judecător imparțial și echitatea procesului**.

Continuând ordinea criticilor aduse mai sus, menționăm și faptul că, Legea nu stabilește:

- ✓ cine poate iniția cererea (instanța, un creditor, comitetul creditorilor);
- ✓ care sunt **participanții** la examinarea măsurii;
- ✓ dacă este necesară **citarea administratorului/lichidatorului**;
- ✓ dacă se aplică **reguli de procedură civilă sau reguli speciale**;
- ✓ dacă se impune **taxă de stat sau timbru judiciar** și, în caz afirmativ, cine le suportă.

Această lacună transformă norma într-un **instrument arbitrar**, lăsat la bunul plac al instanței, fără control efectiv și fără respectarea **cerințelor minime de transparență și contradictorialitate**.

Mai mult, norma a cărei verificare se solicită a fi executată de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova, **încalcă principiul proporționalității – Art. 54 Constituție**.

Or, sancțiunea prevăzută – amendă judiciară de până la **500 de unități convenționale** (echivalentul a 25.000 lei) – este **disproporționată**, în situația în care,

- ✓ nu există o **gradație** (ex. avertisment, sancțiuni intermediare);
- ✓ nu se condiționează aplicarea de existența **unei fapte dovedite**;
- ✓ nu se prevede niciun **remediu procedural** sau cale de **contestare separată** a sancțiunii.

Drept urmare, lipsa unui mecanism de apărare echilibrat face ca această sancțiune să fie **excesivă** și să devină un potențial **instrument de intimidare** împotriva administratorilor independenți.

Suplimentar la cele menționate, considerăm că, Legea nu prevede:

- ✓ dacă instanța poate fi recuzată sau obligată să se abțină atunci când cererea de sancționare provine de la un **creditor aflat în conflict de interese** cu administratorul;
- ✓ dacă creditorul solicitant este **controlat de facto de debitor** sau de foștii săi administratori;
- ✓ niciun mecanism prin care să se asigure că **instanța nu se transformă într-un instrument indirect de presiune procesuală**.

În asemenea circumstanțe, lipsa unei reglementări privind **dreptul la abținere / recuzare** în cadrul examinării cererii de sancționare afectează **imparțialitatea obiectivă a instanței** și adâncește riscul de **abuz procedural**.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Prevederile relevante ale Constituției:

Articolul 20. Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Prevederile relevante ale Legii insolvențității

Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare

- (4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 4. Participanții la procesul de insolvență

- (1) Participanți la procesul de insolvență sânt: administratorul provizoriu, administratorul insolvențității, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

Articolul 5. Competența instanței de judecată

- (6) În competența instanței de insolvență intră și controlul judecătoresc asupra activității administratorului provizoriu, administratorului insolvențității și/sau a lichidatorului, procesele și cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvență.
- (7) Instanța de insolvență nu are în competența sa atribuții manageriale, acestea fiind exercitate de către administratorul provizoriu, administratorul insolvențității/lichidator sau, în mod excepțional, de către debitor dacă nu i s-a ridicat dreptul de a își administra patrimoniul. Deciziile manageriale pot fi controlate sub aspectul oportunității de către creditorii prin organele lor.

Articolul 67. Supravegherea administratorului/lichidatorului de către instanța de insolvență

- (1) Administratorul/lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvență care examinează cauza de insolvență. Instanța poate solicita oricând

explicații sau un raport despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă administratorul/lichidatorul nu își îndeplinește obligațiile sau dacă administratorul/lichidatorul destituit nu prezintă raport pentru perioada sa de activitate, nu restituie bunurile și nici documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolvență, instanța aplică, în calitate de sancțiune procedurală, o amendă judiciară de până la 500 de unități convenționale, potrivit cuantumului stabilit pentru unitatea convențională în Codul de procedură civilă.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, Curtea verifică întrunirea condițiilor de admisibilitate atât din lectura încheierii instanței de judecată care a trimis sesizarea, cât și din excepția propriu-zisă, după cum urmează:

- 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- 2) excepția este ridicată de una din părți sau de reprezentantul acesteia, sau este ridicată de instanța de judecată din oficiu;
- 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvențabilității, ține de competența Curții Constituționale.

Excepția poate fi ridicată de către una din părți, de reprezentantul acesteia sau de instanța de judecată din oficiu. Potrivit pct. 1 din dispozitivul Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, în sensul articolului 135 alineatul (1) literele a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de instanța de judecată din oficiu. Prin urmare, prezenta sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte la proces. Astfel, sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept.

Identitatea de obiect este aplicabilă situațiilor în care obiectul sesizării este identic cu obiectul sesizărilor anterior depuse la Curte și nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Această condiție presupune existența unei hotărâri anterioare având la bază același motiv, pentru care ar fi valabile aceleași argumente. De exemplu, în Decizia nr. 40 din 8.5.2018, Curtea a constatat că aceleași prevederi legale au mai fost supuse controlului de constituționalitate în Hotărârea nr. 9 din 9.3.2017. De principiu, această situație nu poate să constituie un impediment pentru a se solicita controlul de constituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. Curtea a observat că în sesizare se invocă și alte argumente, prin urmare, aceasta conține elemente noi.

Așadar, faptul că (i) există o hotărâre prin care o prevedere a fost constatată ca fiind constituțională sau (ii) există o decizie de inadmisibilitate nu constituie un impediment pentru a ridica o altă excepție de neconstituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate.

În jurisprudența sa, Curtea a statuat că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanței de judecată îi revine obligația de a verifica dacă prevederile contestate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, fiind necesar a fi evitate sesizările repetate, prin care prevederile criticate să mai facă obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare în alte excepții de neconstituționalitate.

Scopul procesului de insolvențabilitate, constă în satisfacerea colectivă a drepturilor de creanță ale creditorilor din contul patrimoniului debitorului aflat în incapacitate de plată, iar Legea insolvențabilității, asigură cadrul legal și procedurile desfășurate în cadrul procesului de insolvențabilitate necesare satisfacerii colective a drepturilor de creanță ale creditorilor.

Statul garantează, la nivel de principiu, că cauzele deduse judecății sunt examinate de către judecători imparțiali și independenți, prin urmare, instituția strămutării asigură

justițiabililor posibilitatea să-și valorifice dreptul de a beneficia de o instanță independentă și imparțială.

Codul de procedură civilă, este legea care reglementează procedura legală în cadrul unui proces civil, indiferent de procedură intentată.

Prin urmare, reglementarea dată de 67 alin. (1) din legea insolvenței, lezează drepturile constituționale nu doar ale creditorilor și ale debitorului, dar în ansamblu a tuturor participanților la procesul de insolvență.

Astfel, continuând ordinea criticilor aduse mai sus, subliniem că norma legală analizată este **grav afectată de omisiuni esențiale**, care o transformă într-un **instrument arbitrar, lipsit de garanțiile unui proces echitabil**.

Textul legal nu prevede în mod expres:

- ✓ dacă sancțiunea se aplică **doar din oficiu**, prin constatarea instanței;
- ✓ sau dacă **poate fi solicitată de un creditor**, comitetul creditorilor ori de alți participanți;
- ✓ dacă poate fi cerută de către **debitorul însuși** sau de către **fostul administrator**, în scopuri represive.

Iar, ca **consecință**, lipsa unei delimitări explicite permite ca orice participant formal să poată exercita o asemenea cerere, inclusiv în scopuri **vexatorii, concurențiale sau de intimidare** a administratorului/lichidatorului, fără niciun filtru procedural.

Textul legii, nu prevede cine sunt participanții la examinarea măsurii, în sensul că, Legea nu reglementează:

- ✓ dacă procedura de aplicare a sancțiunii presupune **formarea unui dosar incident și citarea părților**;
- ✓ dacă instanța trebuie să dea posibilitatea administratorului de a **răspunde acuzațiilor**, de a **propune probe** și de a fi asistat de **avocat**;
- ✓ dacă creditorul care solicită aplicarea sancțiunii are **calitatea de parte** sau doar de **petent**.

Iar, ca **consecință**, această incertitudine afectează **dreptul la apărare și principiul contradictorialității**, transformând instanța într-un **actor cvasi-disciplinar**, dar lipsit de mecanismele procesuale proprii unei jurisdicții echitabile.

Mai mult de cât atât, textul normei nu indică,

- ✓ dacă este necesară citarea administratorului/lichidatorului;
- ✓ dacă aplicarea amenzii se face în lipsă sau doar **în prezența administratorului**;
- ✓ dacă acesta trebuie să fie **încunoștințat prealabil**, să i se acorde **termen pentru explicații**, sau dacă poate **contesta în mod real** măsura în cadrul aceleiași proceduri.

Aceste lipsuri de reglementări dezvoltă și creează riscul unei **proceduri unilaterale și inechitabile**, în care sancțiunea este dispusă fără audierea persoanei vizate, încălcând flagrant **dreptul la apărare și contradictorialitate**.

Urmând sensul celor sus menționate, considerăm și faptul că, niciun text legal nu stabilește:

- ✓ dacă inițierea unei astfel de proceduri presupune **achitarea unei taxe de stat**;
- ✓ dacă sancțiunea poate fi cerută **gratuit**, indiferent de context;
- ✓ cine suportă cheltuielile de judecată în cazul **respingerii cererii de sancționare**;
- ✓ dacă există **costuri administrative** în sarcina administratorului sancționat,

iar, lipsa unei norme fiscale clare creează **incertitudine cu privire la regimul de taxare**, împiedică o exercitare eficientă a apărării și favorizează **abuzul de drept procesual** din partea celor care formulează cereri fără risc financiar.

Din cauza acestor deficiențe:

- ✓ procedura devine **arbitrară**, fiind lăsată **la aprecierea unilaterală a instanței**;
- ✓ nu există **garanții procesuale minime** privind apărarea și contestarea;
- ✓ se încalcă **principiul egalității armelor** și se creează un dezechilibru între instanță, lichidator și participanți;
- ✓ norma se transformă dintr-o măsură disciplinară într-un **instrument de presiune** asupra administratorilor, expunându-i **răspunderii financiare severe**, fără un proces reglementat și garantat legal,

iar în ansamblu, norma legală criticată:

- încalcă **calitatea legii** (art. 23 alin. (2) Constituție);
- contravine **dreptului la un proces echitabil și contradictoriu** (art. 20 Constituție și art. 6 CEDO);
- încalcă **principiul proporționalității** (art. 54 Constituție);
- ✓ ignoră **necesitatea imparțialității obiective a instanței**, mai ales în contextul în care cererea de sancționare provine de la un creditor **afiliat debitorului** sau de la o parte cu **interes direct în destituirea lichidatorului**;
- ✓ **încalcă exigențele constituționale privind calitatea legii**;
- ✓ **nu oferă garanții procesuale suficiente** în favoarea administratorului / lichidatorului sancționat;
- ✓ **creează un dezechilibru între părțile procedurii**, favorizând potențial abuzul de drept procesual;
- ✓ și **permite aplicarea unei sancțiuni disproporționate**, fără o justificare procedurală și fără garanții de control.

În acest context, sesizarea de neconstituționalitate trebuie admisă, deoarece norma contestată afectează proporționalitatea ingerinței asupra drepturilor fundamentale și introduce o restrângere nejustificată care nu se bazează pe un interes public major. Prin urmare, pentru a asigura respectarea principiilor constituționale și evitarea arbitrariului în aplicarea normelor Legii insolvenței, este necesară constatarea neconstituționalității art. 67 alin. (1) din Legea insolvenței.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Subsemnatul, avocatul LUNGU Vasile, declar pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Cu respect,

LUNGU Vasile, avocat

